

عنوان مقاله:

بررسی روند همکاری های علمی بین المللی ایران در ۵۰ سال اخیر

محل انتشار:

فصلنامه رهیافت، دوره 32، شماره 86 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

حسین مرادی مقدم - گروه علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه سمنان

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر با هدف بررسی و تحلیل وضعیت همکاری های علمی ایران در نیم قرن اخیر و مقایسه الگوی همکاری علمی ملی و بین المللی مقالات نویسندگان ایرانی بر اساس نمایه نامه استنادی وب آوساینس طی سال های ۱۹۷۲ تا ۲۰۲۲ انجام شده است. این پژوهش از نوع کاربردی علم سنجی است. جامعه پژوهش شامل تمامی تولیدات علمی مشترک ایران در پایگاه استنادی بین المللی وب آوساینس با کشورهای خارجی طی سال های ۱۹۷۲ تا پایان سال ۲۰۲۲ بوده است. بر این اساس الگوی تولیدات علمی مشترک ایران در داخل و خارج کشور طی این دوره مورد مطالعه و تحلیل قرار گرفته است. در پژوهش حاضر تولیدات علمی مشترک ایران با کشورهای خارجی طی سال های ۱۹۷۲-۲۰۲۲ در نمایه بین المللی WOS مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است. یافته ها نشان داد طی نیم قرن اخیر کشورهای امریکا، کانادا، انگلستان، استرالیا، آلمان و چین در جایگاه برتر همکاری علمی بین المللی ایران قرار داشته اند. کشورهای توسعه یافته در الگوی همکاری علمی بین المللی ایران نقش مهمی داشته اند. به تعبیر دیگر این کشورها شریک علمی ایران در دنیا محسوب می شوند و همکاری علمی ایران با این کشورها بیشتر بوده است هر چند این الگوی همکاری علمی با الگوی همکاری اقتصادی همخوانی ندارد. یعنی کشورهایی که جزء شرکای همکاری علمی بین المللی ایران قرار گرفته اند، جزء شرکای تجاری اول ایران (نظیر کشورهای چین، عراق، ترکیه، امارات و هند) محسوب نمی شوند که این یافته می تواند دلیلی باشد بر اینکه همکاری های علمی مشترک بین المللی ایران الزاما با همکاری های اقتصادی بین المللی ایران مطابق نیستند و الگوی همکاری علمی بین المللی ایران از الگوی همکاری سیاسی و اقتصادی ایران تبعیت نمی کند. وضعیت همکاری علمی بین المللی ایران طی سال های همه گیری ویروس کووید ۱۹ یعنی سال های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۱ روند نزولی داشته است، در این سالها کمترین مشارکت بین المللی در ارائه مقالات در همایش های بین المللی شاهد بوده ایم. این امر همکاری علمی بین المللی ایران را در این سالها تحت تاثیر قرار داده است.

کلمات کلیدی:

همکاری های علمی بین المللی، دیپلماسی علمی، ایران، نمایه های استنادی، وب آوساینس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1812615>

